

بررسی نقش طراحی مناسب فضاهای عمومی شهری بر سلامت روحی - روانی شهروندان

توران احمدی^۱، میلاد حیرانی پور^۲

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه ایلام (ahmadi67arch@gmail.com)

۲- دانشجوی کارشناسی معماری (archmiladheirani@gmail.com)

خلاصه

بحران سلامت روانی و شرایط نامناسب فضاهای عمومی شهری در ابعاد جسمی و روانی، فضاهای شهری و مسکونی معاصر را تهدید می‌کند. عدم امنیت در فضاهای شهری و سکونت، انزوا، افسردگی و گسست اجتماعی در محلات شهری از عوامل مزمن شهری و محیطی هستند. در چنین شرایطی اتخاذ رویکردهای نوین برنامه ریزی و طراحی محیط برای ارتقای سلامت محیطی شهروندان ضروری است. طراحی فضاهای عمومی باز و محلات شهری متناسب با آسایش و سلامت روانی و فیزیکی شهروندان یکی از اهداف طراحی شهری پایدار به شمار می‌رود که در رساله‌های اخیر به ویژه - در کشورهای توسعه یافته گسترش زیادی داشته و ارائه راهنماها و معیارهای طراحی برای آسایش روانی و شادکامی، - سلامت و ایمنی شهروندان از نتایج چنین رویکردی بوده است. هدف از این تحقیق بررسی نقش فضاهای عمومی شهری بر سلامت روانی افراد جامعه است رویکرد طراحی محلات شهری پایدار از طریق بررسی و ارتقای کیفیت فضاهای شهری و نواحی مسکونی می‌تواند به ارتقای سلامت روانی عمومی شهروندان منجر شود. بر این اساس بررسی فضاهای باز و سبز محلی، برنامه ریزی فضاهای شهری پیاده، ایجاد محلات متراکم با کاربری‌های مختلط مسکونی و تجاری و اداری، اجرای طرح‌های شهری میان افزا در فضاهای باز و بلا استفاده، افزایش دسترسی فیزیکی و بصری ساکنان به طبیعت از طریق طراحی طبیعت‌گرا، ایجاد فرصت‌های فرهنگی اجتماعی و تجاری تفریحی در محله، کاهش وابستگی زندگی شهری به اتومبیل از طریق تجهیز محلات به خدمات عمومی نظیر مدارس محله‌ای، توسعه شبکه حمل و نقل بین محلی و ارتقای کیفیت فضاهای جمعی در مراکز محلی متناسب با گروه‌های جمعیتی استفاده‌کننده از راهبردهای پایدار برای ارتقای سلامت روانی در محیط شهری شناخته شده است. بدیهی است که افزایش کارایی فضاهای عمومی محیط و منظر شهری و استفاده بیشتر شهروندان نیز به ترویج و گسترش فعالیت فیزیکی به شادکامی و سرزندگی شهروندان منجر خواهد شد

کلمات کلیدی: طراحی فضاهای عمومی شهری، سلامت روحی - روانی، شادکامی، سرزندگی